

ВИЗНАЧЕННЯ ВПЛИВУ ПАРТНЕРСЬКИХ ВІДНОСИН НА РІВЕНЬ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ ДЕРЖАВИ

Забезпечення сталого розвитку економічної системи держави є провідною метою її функціонування. Цей процес вимагає залучення значних ресурсів, у першу чергу, фінансових, з боку держави. Проте, постійний брак коштів державного бюджету, наявність кризових явищ, що спостерігаються у багатьох сферах економіки держави, вимагають пошуку альтернативних джерел інвестування. У цьому контексті, актуальним є визначення тих джерел інвестування, що зможуть найбільш позитивно вплинути на соціально-економічний розвиток економічної системи держави. Визначення рівня соціально-економічного розвитку регіонів держави базується на розрахунці комплексного інтегрального показника рівня соціально-економічного розвитку, що включає компоненти, представлені на рис.1, на основі інформації, наданої Державним комітетом статистики України [2].

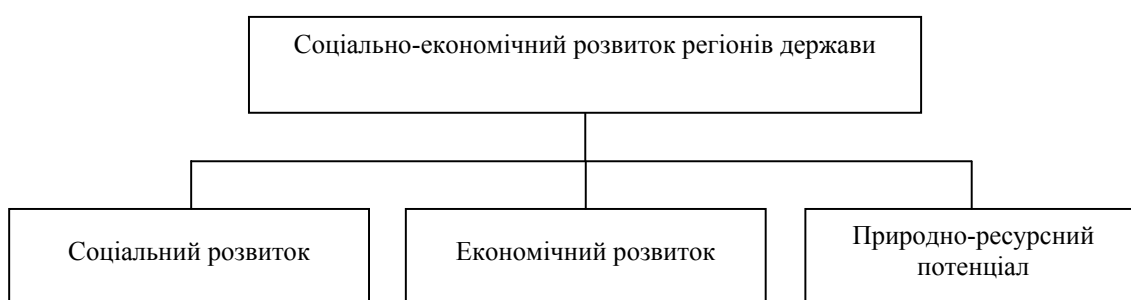

Рис. 1. Компоненти соціально-економічного розвитку регіонів держави

Проведений автором аналіз рівня соціально-економічного розвитку регіонів держави дозволяє проранжувати регіони України за значенням інтегрального показника їх розвитку наступним чином (табл. 1).

Таблиця 1

Ранжування регіонів України за значенням середнього рівня соціально-економічного розвитку (за період 2005-2009 рр.)

Місце	Регіон	Значення інтегрального показника	Місце	Регіон	Значення інтегрального показника
1	Київська*	1,000	14	Вінницька	0,340
2	Дніпропетровська	0,484	15	Черкаська	0,328
3	Одеська	0,461	16	Закарпатська	0,314
4	Харківська	0,456	17	Чернігівська	0,303
5	Донецька	0,443	18	Миколаївська	0,299
6	Львівська	0,429	19	Волинська	0,298
7	АР Крим*	0,415	20	Рівненська	0,293
8	Запорізька	0,382	21	Житомирська	0,292
9	Івано-Франківська	0,362	22	Сумська	0,287
10	Хмельницька	0,362	23	Тернопільська	0,284
11	Луганська	0,356	24	Кіровоградська	0,269
12	Полтавська	0,347	25	Чернівецька	0,262
13	Херсонська	0,340			

* дані за Київською областю та АР Крим включають відповідні дані по м. Київ та м. Севастополь

Партнерство між органами державної або муніципальної влади та світом бізнесу має назву державно-приватне партнерство, та регламентується відповідно до Закону України „Про державно-приватне партнерство” [1]. Воно означає таку форму співпраці між державою, у особі представників органів державної та муніципальної влади, та приватним сектором економіки, яке має на меті забезпечення розвитку інфраструктури та надання суспільних послуг. Тобто передбачає розвиток таких сфер економіки держави, які традиційно перебувають у державній чи муніципальній власності [3].

Відповідно до [1] серед основних ознак державно-приватного партнерства виділяють наступні: таке партнерство має забезпечувати кращі показники ефективності діяльності, ніж у разі здійснення такої діяльності державним партнером без залучення приватного партнера; передбачає передачу частини ризиків приватному партнеру; партнерство будується на довгостроковій основі (5 – 50 років); передбачає залучення приватних інвестицій в об’єкти партнерства. Фінансові кошти, що інвестуються в основний капітал по регіонах країни, можна розділити за джерелами фінансування наступним чином: кошти державного бюджету; кошти місцевого бюджету; приватні кошти, до яких відносять власні кошти підприємств та організацій, кошти іноземних інвесторів, кошти населення, кредити банків та інші позики, та ін.). За-для визначення впливу кожного джерела інвестування на рівень соціально-економічного розвитку регіонів проведено кореляційний аналіз, який базується на розрахунку коефіцієнта кореляції Спірмана (для перемінних, що не підпорядковуються нормальному закону розподілу) за допомогою пакету прикладних програм IBM SPSS Statistics. Для аналізу були використані середні значення відповідних показників за період 2005-2009 рр. Результати кореляційного аналізу наведені у табл. 2.

Таблиця 2

Вплив різних джерел фінансування на рівень соціально-економічного розвитку регіонів України

	Коефіцієнт кореляції	Інтерпретація
Приватні інвестиції	0,892	Середня кореляція
Кошти місцевих бюджетів	0,757	Середня кореляція
Кошти державного бюджету	0,58	Слабка кореляція

Отримані результати свідчать про те, що найбільший вплив на соціально-економічний розвиток регіонів України мають приватні інвестиції, наступне за впливовістю джерело – це інвестиції з місцевих бюджетів, та на останньому місці знаходяться кошти, що надходять з державного бюджету України. Як бачимо, залучення приватних інвестицій є запорукою розвитку регіонів України. Тому, органам державної та муніципальної влади необхідно активізувати діяльність з розвитку державно-приватного партнерства в Україні, що дозволить не тільки залучити додатковий капітал в економіку, а й скористатися альтернативними навичками управління, краще використовувати наявні ресурси та визначати потреби, а також найбільш ефективно розподілити ризики між партнерами.

Література: 1. Закон України „Про державно-приватне партнерство” № 5007-VI від 21.06.2012; 2. Статистичний збірник регіони України, 2009, 2010 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>; 3. Канова О. А. Основні аспекти державно-приватного партнерства / О. А. Канова // Управління розвитком. – 2011. – № 21 (118). – с. 147-150.

*Ковальова М. Л.,
викладач ДонДУУ,
м. Донецьк, Україна*

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ОСНОВИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ (НА ПРИКЛАДІ ЛІСОПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ)

Сучасні умови розвитку економіки вимагають системного аналізу розвитку промислових комплексів України на регіональному рівні, зокрема лісопромислового комплексу. Динамічні процеси, що відбуваються в економіці під впливом науково-технічного прогресу впливають на